

VALTIPA

Kirjeenne 22.5.2012 Kansallisarkistoon

VALTIONEUVOSTON JA EDUSKUNNAN YHTEISTEN ASIAKIRJOJEN JA NIIHIN RINNASTETTAVIEN TIETOAINEISTOJEN PYSYVÄ SÄILYTYS

Valtioneuvoston tietopalvelujen yhteistyöverkosto (VALTIPA) on viitekohdassa mainitulla kirjeellään pyytänyt arkistolaitokselta päätöksen valtioneuvoston ja eduskunnan yhteisten asiakirjojen ja niihin rinnastettavien tietoaaineistojen pysyvistä säilytyksestä. Seulontaesityksenä on julkaisu, johon on koottu valtioneuvoston, ministeriöiden ja eduskunnan yhteisten asiakirjojen ja tietoaaineistojen säilytysvastuut, -muodot ja -ajat sekä selvitykset niistä tehtävistä, joista asiakirjat ja tiedot kertyvät. Julkaisu on asiakirjojen ja tietojen säilytysaikaehdotusten osalta luonteeltaan suositus, joka ei korvaa ministeriökohtaisia, arkistolain vaatimia arkistonmuodostussuunnitelmia.

Valtiovarainministeriö julkaisi vastaavan esityksen vuonna 1999 (*Valtiovarainministeriön työryhmämuistiot* nro 27/1999), ja nyt Kansallisarkistoon lähetetty julkaisu on esityksen päivitetty versio. Esityksen päivytyksestä ovat vastanneet Valtioneuvoston tietopalvelun yhteistyöverkoston kuuluvat virkamiehet.

Yhteisillä asiakirjoilla tarkoitetaan sellaisia valtioneuvoston asiakirjoja, jotka esiintyvät täysin samoina, täyttävät samaa tehtävää tai ilmentävät saman asiankäsitteilyprosessin peräkkäisiä tai rinnakkaisia vaiheita eri ministeriöissä ja valtioneuvoston kansliassa. Mukana ovat myös eduskunnan asiakirjat siltä osin kuin ne liittyvät valtioneuvoston toimintaan. Arkistolaitoksella ei ole kuitenkaan toimivaltaa päättää eduskunnan asiakirjojen ja tietojen pysyvistä säilytyksestä (Arkistolaki 831/1994 § 1 ja 8).

Arkistolaitoksen aiemmat seulontapäätökset

Arkistolaitos päätti 6.6.2000 (KA S 27/99) valtioneuvoston ja eduskunnan yhteisten asiakirjojen ja niihin rinnastettavien tietoaaineistojen pysyvistä säilytyksestä. Päätöksen pohjana oli Valtiovarainministeriön työryhmämuistio 27/1999. Arkistolaitoksen päätöstä voidaan soveltuvin osin noudattaa 1.1.2000 alkaen kertyneisiin asiakirjoihin.

Arkistolaitos päätti 17.10.2005 (KA 227/43/05) valtioneuvoston EU-arkistonmuodostussuunnitelmassa mainittujen asiakirjojen pysyvistä säilytyksestä. Päätöstä noudatetaan Suomen EU-jäsenyyden alusta (vuoden 1995 alusta) alkaen kertyneisiin valtioneuvoston ja ministeriöiden EU-asiakirjoihin.

Arkistolaitos päätti 29.1.2008 (KA 2181/431/2007) valtioneuvoston Hankerekisteriin merkittyjen asiakirjojen ja Hankerekisterin arkistoraporttien pysyvistä säilytyksestä. Päätöstä noudatetaan kaikkien Hankerekisteriin merkittyjen asiakirjojen ja Hankerekisterin tietojen pysyvään säilytykseen myös taannehtivasti Hankerekisterin käyttöönosta lähtien eduskunnan asettamia hankkeita lukuun ottamatta. Ulkoasiainministeriön ja puolustusministeriön asettamiin, Hankerekisteriin merkittyjen hankkeiden asiakirjoihin päätöstä noudatetaan soveltuvin osin.

Arkistolaitos päätti 30.7.2010 (AL/12501/07.01.01.03.01/2010) hallitusten asiakirjojen pysyvistä säilytyksestä. Päätöksen pohjana oli valtioneuvoston kanslian toimittama hallitusten arkistonmuodostussuunnitelma (11.8.2008) säilytysaikaehdotuksineen. Arkistolaitoksen päätöstä noudatetaan 1.1.2010 alkaen kertyneisiin asiakirjoihin. Päätöstä voidaan kuitenkin soveltaa myös taannehtivasti 1.1.1970 alkaen kertyneisiin vastaaviin hallitusten asiakirjoihin.

Arkistolaitos kumosi päätöksellään 30.7.2010 (AL/12501/07.01.01.03.01/2010) arkistolaitoksen päätöksen 6.6.2000 (KA S 27/99) valtioneuvoston ja eduskunnan yhteisten asiakirjojen ja niihin rinnastettavien tietoaineistojen arkistonmuodostussuunnitelmaan merkittyjen asiakirjojen pysyvistä säilytyksestä, mutta kuitenkin vain siltä osin kuin em. päätös (6.6.2000) koski samoja asiakirjoja ja asiakirjatietoja kuin on lueteltu arkistolaitoksen 30.7.2010 tarkastamassa hallitusten arkistonmuodostussuunnitelmassa (11.8.2008).

Arkistolaitos kumosi päätöksellään 30.7.2010 (AL/12501/07.01.01.03.01/2010) vastaavasti myös Valtionarkiston/arkistolaitoksen aiemmin tekemät ministeriökohtaiset päätökset, mutta kuitenkin vain siltä osin kuin em. ministeriökohtaiset päätökset koskevat samoja asiakirjoja ja asiakirjatietoja kuin on lueteltu arkistolaitoksen 30.7.2010 tarkastamassa hallitusten arkistonmuodostussuunnitelmassa (11.8.2008).

Arkistolaitoksen päätös

Arkistolaitos ilmoittaa arkistolain (831/1994) 8 §:n nojalla määräävänsä valtioneuvoston ja ministeriöiden yhteisiä asiakirjoja ja niihin rinnastettavia tietoaineistoja koskevassa seulontaesityksessä luetellut asiakirjat ja tiedot pysyvään säilytykseen tehdyn esityksen mukaisesti, kuitenkin seuraavin muutoksin ja täsmennyksin:

- 5.2 Hankearkistot: Hankerekisteriin merkityt hankkeet: Kokousaineisto: liitteet, joilta puuttui säilytysaikaehdotus, säilytetään pysyvästi kuten pöytäkirjat ja kokousmuistiot.

- 5.2 Hankearkistot: Tiedotusaineisto: Lehtileikkeet ja

- 12.1 Viestintä: Lehdistökatsaukset:

Ennen 1.1.2000 systemaattisesti kootut viraston/laitoksen/hankkeen toimintaa ja päämäärätehtävien hoitoa koskevat, paperimuodossa olevat lehtileikekokoelmat säilytetään pysyvästi. Muut lehtileikkeet ovat määräajan säilytettäviä asiakirjoja (arkistolaitoksen määräys 3.8.2010, *Valtionhallinnon asiakirjojen seulonta ja hävittäminen*; AL/19273/07.01.01.00/2008, sivu 39).

- 10.2 Henkilöstöasioiden rekisteröinti ja hallinta: Tahti-henkilöstötietojärjestelmä:

Arkistolaitos päätti 24.5.2010 (AL/19596/07.01.01.03.01/2009) valtion työnantajan henkilöstötietorekisterin (Tahti) erikseen määriteltyjen tietojen pysyvästä säilytyksestä. Päätöstä noudatetaan Tahti-rekisteriin vuodesta 2006 alkaen kerättyihin valtion budjettitalouden virastojen ja laitosten henkilöstön palvelussuhteen ehtoja koskeviin tietoihin.

Arkistolaitos päätti 6.6.2012 (AL/07.01.01.03.02/2010) Tahti-rekisterin tietojen pysyvästä sähköisestä säilytyksestä. Päätöstä noudatetaan Tahti-rekisteriin vuodesta 2006 alkaen kerättyihin, päätöksessä erikseen määriteltyihin tietoihin. Muut Tahti-rekisterin tiedot ovat määräajan säilytettäviä.

- 10.3.1 Palvelussuhteen ehdot: VPJ eli valtion palkkausjärjestelmä: Vaativuusarviointityöryhmää koskevat asiakirjat: Työryhmän asettamispäätös ja jäsenen vaihtamista koskevat kirjeet ovat määräajan säilytettäviä asiakirjoja.

- 10.3.1 Palvelussuhteen ehdot: VPJ eli valtion palkkausjärjestelmä: Kehittämisen- ja seurantatyöryhmää koskevat asiakirjat: Työryhmän asettamispäätös ja jäsenen vaihtamista koskevat kirjeet ovat määräajan säilytettäviä asiakirjoja.

- 10.3.1 Palvelussuhteen ehdot: VPJ eli valtion palkkausjärjestelmä: Kehityskeskusteluasiakirjat: Kehityskeskusteluja koskevat vuosittaiset ohjeet ovat määräajan säilytettäviä asiakirjoja.

- 10.9.1 Kunniamerkit: Ministeriön kunniamerkkiehdotukset ovat määräajan säilytettäviä asiakirjoja. Ministeriön päätökset hallinnonalakohtaisten kunniamerkkien tai vastaavien myöntämisestä ovat pysyvästi säilytettäviä asiakirjoja.

- 11.2 Asiakirjahallinto ja arkistotoimi: Diaarit ja asiankäsittelyjärjestelmät:

Asiankäsittelyjärjestelmän tiedoista säilytetään pysyvästi arkistolaitoksen määräyksen ja ohjeen 10.6.2003 (KA 195/40/2003, *Asiakirjojen ja tietojen rekisteröinti asiankäsittelyjärjestelmissä tai asiakirjarekistereissä*) mukaiset tiedot paperitulosteina. Mikäli asiankäsittelyjärjestelmän asiakirjoja ja asiakirjatietoja halutaan säilyttää pysyvästi yksinomaan sähköisessä muodossa, on siitä tehtävä erillinen hakemus arkistolaitokselle.

- 12.2 Valokuvat:

Systemaattisesti kootut organisaation toimintaa koskevat analogiset ja digitaaliset valokuva- ja diakokoelmat sekä niitä koskevat luettelot säilytetään pysyvästi.

Pysyvästi säilytettävä digitaalinen AV-aineisto on dokumentoitava huolellisesti teknisesti. Jokaiseen digitaaliseen objektiin on liitettävä sen esittämiseen ja ymmärtämiseen tarvittavat metatiedot. Dokumentoinnista on käytävä ilmi, miten aineisto on tallennettu ja teknisesti luettavissa sekä miten metadata on aineistoon koodattu ja liitetty. Kuvien vaatimia metatietoja ovat väriavaruus/väriprofiili, kuvan alkuperäinen formaatti, kuvan formaatti, kuvattu tilanne, kuvan kohde tms., päiväys sekä lähde, josta kuva on saatu (esim. kamera, skanneri).

Suosituksien digikuvien tallennusmuodoiksi ovat seuraavat: TIFF (Revision 6.0), 8 bittiä / kanava, ei pakkausta, väriavaruus/väriprofiili (jos värivalokuva), EXIF/IPTC sekä vähemmän suositeltavana tallennusmuotona JPEG (JFIF, JPEG), kaikki ISO/IEC 10918-1 standardin (Information Technology – Digital Compression and Coding of Continuous-tone Still Images, 1994) mukaiset versiot, 8 bittiä / kanava, väriavaruus/väriprofiili (jos värivalokuva), EXIF/IPTC.

- 12.2.Valokuvat: Ensimmäiset sivut ja otokset merkittävistä muutoksista (s. 100):

Näillä merkinnöillä viitataan ilmeisesti valtioneuvoston ja ministeriöiden internet- ja intranet-sivuilla oleviin kuva-aineistoihin, joiden säilytysajaksi on ehdotettu kuusi vuotta. Sivulla 99 todetaan, että verkkosivuja sellaisenaan ei ole tarpeen säilyttää ministeriöiden toimesta, koska Kansalliskirjaston tehtävänä on kerätä ja säilyttää pysyvästi suomalaisilla palvelimilla julkaistuja verkkosivuja. Tämä vastaa arkistolaitoksen määräystä 3.8.2010 *Valtionhallinnon asiakirjojen seulonta ja hävittäminen* (AL/19273/07.01.01.00/2008, sivu 39), jonka mukaan valtion virastojen ja laitosten kotisivuilla ja intranetissä olevista tärkeistä tiedotteista ja julkaisuista ei ole tarpeen ottaa pysyvää säilytystä varten kopioita tai muita jäljenteitä, jos aineisto tulee muualla pysyvästi säilytetyksi.

Arkistolaitoksen päätös asiakirjojen *pysyvästä säilytyksestä* tarkoittaa sitä, että asiakirjat säilytetään pysyvästi paperilla, ellei säilytysmuodosta ole toisin määrätty. Asiakirjojen ja asiakirjallisten tietojen säilyttäminen pysyvästi yksinomaan sähköisessä muodossa edellyttää arkistolaitoksen erillispäätöstä.

Arkistolaitoksella ei ole toimivaltaa päättää eduskunnan asiakirjojen ja tietojen pysyvästä säilytyksestä (Arkistolaki 831/1994 § 1 ja 8).

Nyt annettavaa arkistolaitoksen päätöstä noudatetaan 1.1.2013 alkaen valtioneuvostolle ja ministeriöille kertyneisiin asiakirjoihin ja tietoihin. Ennen 1.1.2013 kertyneiden asiakirjojen ja tietojen seulonnassa noudatetaan arkistolaitoksen aiemmin antamia yleisiä ja ministeriökohtaisia seulontapäätöksiä.

Arkistolaitos voi perustelluista syistä poiketa ministeriökohtaisissa tai tietojärjestelmäkohtaisissa seulontapäätöksissään nyt annettavasta arkistolaitoksen seulontapäätöksestä. Tämä koskee erityisesti niitä ministeriöiden sähköisiin tietojärjestelmiin (asiankäsittelyjärjestelmä, rekisteri tms.) sisältyviä asiakirjoja ja tietoja siltä ajanjaksolta, jolta asiakirjat ja tiedot voidaan säilyttää pysyvästi sähköisessä muodossa. Arkistolaitos päättää ministeriöiden sähköisten tietojärjestelmien sisältämien asiakirjojen ja tietojen pysyvästä sähköisestä säilytyksestä erikseen ministeriön seulontaesitysten pohjalta.

Pääjohtaja Jussi Nuorteva

Tutkimusjohtaja Päivi Happonen

TIEDOKSI ministeriöt
valtioneuvoston kanslia
eduskunta
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus (Palkeet)

O:\tekstit\VN-ja-ministeriöt-päätös-12-2-2013